
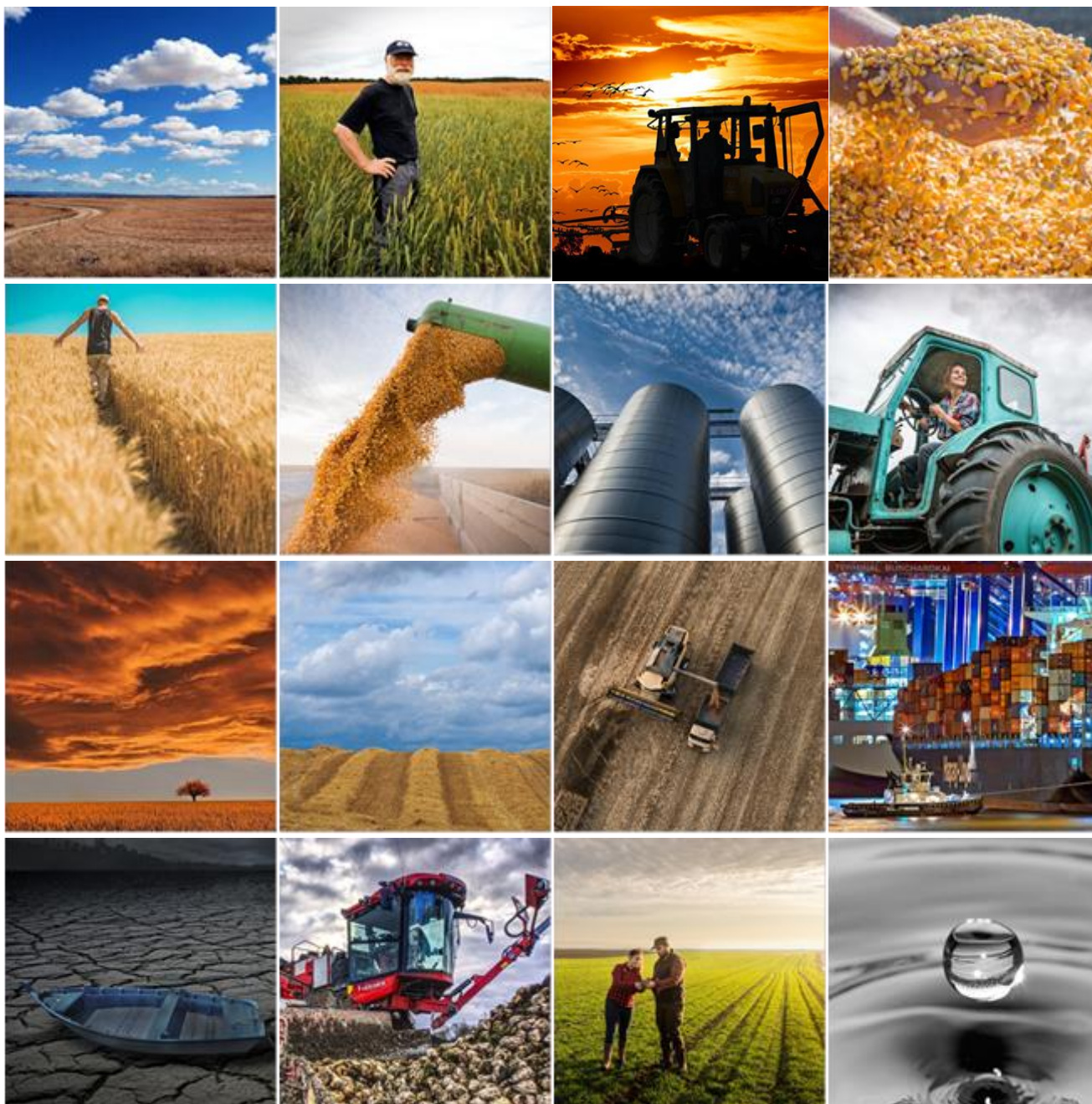

FEDERACJA ZWIĄZKÓW PRACODAWCÓW – DZIERŻAWCÓW I WŁAŚCICIELI ROLNYCH

 ul. Hoża 66/68, 00-682 Warszawa

Przegląd prasy | poniedziałek, 26 kwietnia 2021

 +48 22 372 03 48

 biuro@federacjarolna.pl

 www.federacjarolna.pl

Spis treści

Notowania	3
Ceny nawozów w marcu - widoczne są podwyżki.....	4
Nowy dyrektor COBORU o planach. Zapowiedź badań w systemie ekologicznym	4
Grupa Azoty Police: prawie 124 mln zł zysku netto za 2020 r.	4
DRV: Druga prognoza zbiorów zbóż i rzepaku	4
Izba Zbożowo-Paszowa: Nie ma chętnych na sprzedaż zbóż	5
Kaucja za olej silnikowy - dodatkowy koszt dla gospodarstwa rolnego?	5
UE: Ogromne zróżnicowanie regionalne dzierżaw.....	5
Program nawadniania to kompletny niewypał. Skomplikowane procedury.....	5
Rolnicy stosują najwięcej glifosatu? Prawda może być zupełnie inna	6
Pszenica z nowych zbiorów po 855 zł/t netto	6
Pestycydów stosuje się mniej, ale są bardziej toksyczne	6
Pozwolenie na budowę studni czy stawu nadal czasochłonne. Rząd zapowiada specustawę suszową.....	6
Prezydent podpisał ustawę ws. wstrzymania sprzedaży państwowej ziemi	7
Spowolnienie eksportu pszenicy może wystąpić w maju i czerwcu	7
Do 17 czerwca wydłużono terminy na złożenie wniosku o dopłaty bezpośrednie.....	7
Ogromne wzrosty cen zbóż i nowe szczyty notowań.....	7
ZAŁĄCZNIK	8

Notowania

CenyRolnicze.pl | 26 kwietnia 2021

PSZENICA KONS Średnia cena zł/t: 888,60 MIN - MAX: 820,00 - 940,00	ŻYTO KONSUMPCYJNE Średnia cena zł/t: 671,94 MIN - MAX: 580,00 - 760,00	JĘCZMIEŃ BROWARNY Średnia cena zł/t: 763,00 MIN - MAX: 700,00 - 960,00	OWIES KONSUMPCYJNY Średnia cena zł/t: 591,00 MIN - MAX: 520,00 - 680,00
PSZENICA PASZ. Średnia cena zł/t: 867,17 MIN - MAX: 800,00 - 920,00	ŻYTO PASZOWE Średnia cena zł/t: 637,75 MIN - MAX: 550,00 - 760,00	PSZENŻYTO Średnia cena zł/t: 773,33 MIN - MAX: 630,00 - 860,00	JĘCZMIEŃ PASZOWY Średnia cena zł/t: 744,60 MIN - MAX: 650,00 - 840,00
GROCH Średnia cena zł/t: 1 094,00 MIN - MAX: 1 010,00 - 1 300,00	ŁUBIN ŻŁÓTY Średnia cena zł/t: 1 062,50 MIN - MAX: 950,00 - 1 200,00	ŁUBIN WĄSKOLISTNY Średnia cena zł/t: 1 121,00 MIN - MAX: 800,00 - 1 300,00	BOBIK Średnia cena zł/t: 1 043,33 MIN - MAX: 1 000,00 - 1 150,00
RZEPAK Średnia cena zł/t: 2 326,11 MIN - MAX: 2 000,00 - 2 600,00	KUKURYDZA Średnia cena zł/t: 886,56 MIN - MAX: 820,00 - 950,00	MLEKO Średnia cena zł/l: 1,52 MIN - MAX: 1,47 - 1,60	ŻYWIEC WIEPRZOWY Średnia cena zł/kg: 4,65 MIN - MAX: 4,10 - 5,30
MATF Pszenica 236,25 €/t		MATF Kukurydza 230,25 €/t	
<p>Weizen</p> <p>powered by GOVAX.de</p> <p>■ Hoch 250,00 (01.03.2021) ■ Tief 176,25 (26.06.2020)</p>		<p>Mais</p> <p>powered by GOVAX.de</p> <p>■ Hoch 233,75 (22.04.2021) ■ Tief 162,75 (30.07.2020)</p>	

Ceny nawozów w marcu - widoczne są podwyżki

Farmer.pl | Autor: Agnieszka Kozłowska | 19.04.2021 | fot. Shutterstock

Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, na podstawie informacji otrzymanych z Wojewódzkich ODR opublikowało pierwsze tegoroczne zestawienie cen nawozów oferowanych w krajowych punktach obrotu. Widać wyraźnie, że nawozy podrożały.

Do prowadzenia analizy rynku środków produkcji, w tym rynku nawozów oraz do upowszechniania informacji rynkowych w tym zakresie, ośrodki doradztwa rolniczego są zobligowane ustawą w tej sprawie. [Czytaj dalej ...](#)

Nowy dyrektor COBORU o planach. Zapowiedź badań w systemie ekologicznym

Farmer.pl | Autor: Małgorzata Tyszka | 19.04.2021 | fot. A. Kulikowski

Prof. Henryk Bujak z początkiem kwietnia tego roku został powołany na nowego dyrektora Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych. Zastąpił na tym stanowisku prof. Edwarda Gacka, który piastował tę funkcję przez blisko 25 lat. Jakie plany ma nowy dyrektor? Wywiad video poniżej. Wcześniej, przez okres ok. trzech lat, prof. Henryk Bujak był dyrektorem Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – PIB. Dlatego na początku naszej rozmowy zapytaliśmy o podsumowanie pracy w tej ważnej jednostce, odpowiedzialnej za tworzenie postępu biologicznego. [Czytaj dalej ...](#)

Grupa Azoty Police: prawie 124 mln zł zysku netto za 2020 r.

Farmer.pl | Autor: PAP | 15.04.2021 | fot. Grupa Azoty

Prawie 124 mln zł zysku netto osiągnęła w 2020 r. Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Chemiczne Police – poinformowały w czwartek służby prasowe spółki. To o ponad 80 mln zł więcej w porównaniu z 2019 r. - Biorąc pod uwagę trudne otoczenie rynkowe, w tym przede wszystkim trwającą pandemię i związane z nią obostrzenia w sferze gospodarczej, wyniki kształtują się na dobrym poziomie - podkreśla cytowany w komunikacie prezes zarządu Grupy Azoty Police Wojciech Wardacki. - Nie mogliśmy skorzystać z rządowego wsparcia finansowego w ramach tarczy antykryzysowej, ponieważ nie spełnialiśmy wymogów. To kolejne potwierdzenie, że spółka jest w dobrej kondycji finansowej - dodał. [Czytaj dalej ...](#)

DRV: Druga prognoza zbiorów zbóż i rzepaku

Farmer.pl | Autor: JK | 19.04.2021 | Fot.pixabay.com

Chłodna i zmienna pogoda ostatnich kilku tygodni spowolniła wzrost zbóż i rzepaku powiedział, ekspert ds. rynku zbóż Niemieckiego Stowarzyszenia Raiffeisen (DRV). Ogólnie kwiecień był jak dotąd zbyt zimny. Według DRV średnie temperatury są o około 4 stopnie Celsjusza niższe od średniej długoterminowej. W związku z tym rozwój roślin jest od dwóch do trzech tygodni opóźniony w porównaniu z poprzednim rokiem, a od tygodnia do dziesięciu dni w porównaniu ze średnią długoterminową. Jednak w przypadku wegetacji zbóż i rzepaku pogoda jest na ogół dobra. Rośliny rosną powoli, ale przy dobrej wilgotnością gleby poprawia się potencjał plonowania. [Czytaj dalej ...](#)

Izba Zbożowo-Paszowa: Nie ma chętnych na sprzedaż zbóż

Farmer.pl | Autor: PAP | 20.04.2021 | fot. shutterstock

Prace polowe trwają, rolnicy wstrzymują się ze sprzedażą zboża, tym bardziej, że w dalszym ciągu występują spore rozbieżności między cenami żądanymi przez rolników, a cenami oferowanymi przez kupujących - informuje Izba Zbożowo-Paszowa.

Mała jest podaż praktycznie wszystkich zbóż, w szczególności pszenżyta i kukurydzy. Pszenicę można kupić tylko lokalnie. Część przetwórców prawdopodobnie ma pokryte zapotrzebowanie na surowiec na najbliższe tygodnie i realizuje wcześniej zawarte kontrakty na dostawy ziarna. [Czytaj dalej ...](#)

Kaucja za olej silnikowy - dodatkowy koszt dla gospodarstwa rolnego?

Farmer.pl | Autor: Agnieszka Kozłowska | 20.04.2021 | Fot. Shutterstock

Dolnośląscy rolnicy protestują przeciwko planom wprowadzenia dodatkowej opłaty pobieranej przy zakupie olejów w postaci zwrotnej kaucji. Zarząd Dolnośląskiej Izby Rolniczej zwrócił się właśnie do Zarządu KRIR o podjęcie działań w kwestii planowanego wprowadzenia przez rząd dodatkowej opłaty pobieranej przy zakupie olejów w postaci zwrotnej kaucji. Kaucja w wysokości od 4,50 do 10 złotych doliczana byłaby do każdego litra przy zakupie nowego oleju, a zwracana byłaby w punkcie sprzedaży, punkcie wymiany smarów lub w warsztacie – ale tylko w sytuacji, jeśli użytkownik w ściśle określonym czasie od daty zakupu odda taką samą ilość zużytego oleju. [Czytaj dalej ...](#)

UE: Ogromne zróżnicowanie regionalne dzierżaw

Farmer.pl | Autor: JK | 20.04.2021 | Fot Shutterstock

Na szczycie europejskiego rankingu cen dzierżawy znajdują się Holandia, Włochy i Dania - z cenami trzykrotnie wyższymi niż w Niemczech, a we Francji, Hiszpanii, Polsce i Europie Wschodniej czynsze są znacznie niższe. Bardzo zróżnicowany jest również procent dzierżawionej ziemi. Ceny dzierżawy nie rosną gwałtownie we wszystkich krajach. W niektórych państwach członkowskich występuje również tendencja spadkowa - nawet w niektórych krajach o wysokich stawkach dzierżawy. Ceny dzierżawy rejestrowane przez KE są ważnym czynnikiem kosztowym w produkcji rolnej i ważnym wskaźnikiem atrakcyjności regionalnych rynków ziemi. [Czytaj dalej ...](#)

Program nawadniania to kompletny niewypał. Skomplikowane procedury

Cenyrolnicze.pl | Autor: Redakcja | 20.04.2021 |

„Modernizacja gospodarstw w obszarze nawadniania w gospodarstwach rolnych” nie cieszy się zbyt dużym zainteresowaniem. - Rolnicy po prostu nie składali wniosków o to działanie, a jeśli ewentualnie składali wnioski, to później składali rezygnację. Wycofywali wnioski, ponieważ procedura uzyskania wsparcia na instalację nawadniającą albo instalację, która ma zatrzymać wodę w gospodarstwie, lub instalację mającą spowodować powstanie źródła wody w gospodarstwie jest obciążona bardzo restrykcyjnymi przepisami – wyjaśnia poseł Piotr Maliszewski. [Czytaj dalej ...](#)

Rolnicy stosują najwięcej glifosatu? Prawda może być zupełnie inna

Cenyrolnicze.pl | Autor: Redakcja | 20.04.2021 | fot. Pixabay

Jak pokazują badania naukowe, glifosat ma bardzo negatywny wpływ na ekosystemy wodne, na organizmy wodne, rośliny wodne, ale również może destruktywnie wpływać na ludzkie zdrowie. Najwięcej oskarżeń o wprowadzanie tej substancji do środowiska pada w kierunku rolników. Wiele wskazuje na to, że niesłusznie, a najwięcej glifosatu może stosować jedna ze spółek państwowych.

- Wobec braku odpowiednich stref buforowych przy rowach melioracyjnych i innych ciekach powierzchniowych glifosat jest wyflukiwany przez deszcze do wód tych cieków, a następnie jest rozprowadzany do rzek i morza. [Czytaj dalej ...](#)

Pszenica z nowych zbiorów po 855 zł/t netto

Farmer.pl | Autor: Małgorzata Tyszka | 21.04.2021 | Fot. Couleur z Pixabay

W skupach nie ma obecnie dużego ruchu surowców rolnych z ubiegłorocznych zbiorów. Rolnicy już niewiele posiadają ziarna. Firmy za to kuszą rolników podpisywaniem umów pod zbiory roku 2021.

W wypadku rzepaku to jest standardowa procedura, że producenci w okresie wiosennym podpisują umowy kontraktacyjne, chociaż na część swoich płodów rolnych. Te w tym tygodniu znacznie podrożały. Tona nasion rzepaku z odporem na październik może kosztować blisko 2200 zł netto. [Czytaj dalej ...](#)

Pestycydów stosuje się mniej, ale są bardziej toksyczne

Cenyrolnicze.pl | Autor: Redakcja | 21.04.2021 |

Naukowcy z Uniwersytetu Koblenz-Landau zamierzają udowodnić, że toksyczność pestycydów dla roślin i owadów w rolnictwie znacznie wzrosła. W artykule, który ukazał się w aktualnym numerze amerykańskiego czasopisma Science, autorzy pokazują, że wzrost ten dotyczy również upraw modyfikowanych genetycznie, gdzie teoretycznie powinno stosować się mniejsze dawki środków ochrony roślin. - Oceniliśmy obszerne dane na temat stosowania pestycydów w USA, powiązaliśmy ilości zastosowanych pestycydów z ich toksycznością, a tym samym obliczyliśmy „toksyczność stosowaną” - mówi naukowiec zajmujący się ochroną środowiska, prof. dr Ralf Schulz, główny autor badania z Landau. [Czytaj dalej ...](#)

Pozwolenie na budowę studni czy stawu nadal czasochłonne. Rząd zapowiada specustawę suszową

Cenyrolnicze.pl | Autor: Redakcja | 21.04.2021 |

Latem ubiegłego roku, kiedy polskie rolnictwo zmagало się z suszą, prowadzono w Sejmie debatę w ramach informacji bieżącej o przeciwdziałaniu skutkom tej klęski. Skutkiem tego wprowadzono przepisy, które ułatwiły budowę urządzeń wodnych. Praktyka pokazuje jednak, że aby dzisiaj uzyskać zgodę na wykopanie stawu czy wykonanie studni głębinowej nadal potrzebna jest kilkumiesięczna procedura administracyjna. - Latem ubiegłego roku, kiedy była susza, prowadziliśmy w Sejmie debatę w ramach informacji bieżącej o przeciwdziałaniu skutkom suszy – przypomniał poseł Piotr Maliszewski podczas niedawnego posiedzenia sejmowej komisji rolnictwa. [Czytaj dalej ...](#)

Prezydent podpisał ustawę ws. wstrzymania sprzedaży państwowej ziemi

Farmer.pl | Autor: PAP | 22.04.2021 | fot. KPRP

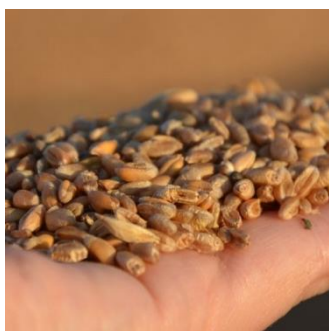

Prezydent Andrzej Duda podpisał ustawą o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu. Ustawa przedłuża zakaz sprzedaży państwowej ziemi o 5 lat do 30 kwietnia 2026 r. - poinformowała w czwartek Kancelaria Prezydenta.

Ponadto znowelizowana ustawa z kwietnia 2016 r. wstrzymuje na 5 lat sprzedaż udziałów we współwłasności nieruchomości wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. [Czytaj dalej ...](#)

Spowolnienie eksportu pszenicy może wystąpić w maju i czerwcu

Farmer.pl | Autor: portalspozywczy.pl | 22.04.2021 | fot. M. Tyszka

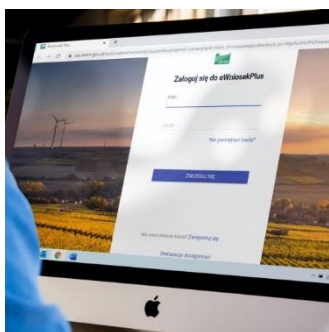

- Wysoki poziom zainteresowania polskimi zbożami to wypadkowa kilku czynników. Począwszy od udanych plonów w kraju, jak i atrakcyjnego kursu złotego, aż po uwarunkowania międzynarodowe - mówi Monika Piątkowska, prezes Izby Zbożowo-Paszowej.

Portalspozywczy.pl: Co dla sektora zbożowo-paszowego okazało się największym wyzwaniem w 2020 roku? [Czytaj dalej ...](#)

Do 17 czerwca wydłużono terminy na złożenie wniosku o dopłaty bezpośrednie

Farmer.pl | Autor: Agnieszka Kozłowska | 23.04.2021 | fot. ARiMR

Do 17 czerwca wydłużamy termin na złożenie wniosku o dopłaty bezpośrednie oraz niektóre płatności w ramach PROW: Rolnictwo ekologiczne, działanie Dobrostan zwierząt, płatności ONW, Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne oraz o przyznanie premii w ramach działania zalesieniowego - poinformował resort rolnictwa. - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Grzegorz Puda podjął taką decyzję z uwagi na występujące nadal ograniczenia i trudności administracyjne spowodowane pandemią SARS-CoV-2 oraz z uwagi na niektóre zmiany wprowadzone w 2021 r. w odniesieniu do zasad wypełniania wniosków o przyznanie płatności - informuje resort rolnictwa. [Czytaj dalej](#)

...

Ogromne wzrosty cen zbóż i nowe szczyty notowań

Farmer.pl | Autor: Tomasz Roszkowski | 23.04.2021 | Fot. Pixabay

Wczorajsze notowania zbóż na światowych giełdach zakończyły się ponownie znacznymi wzrostami cen. Najwięcej zyskała pszenica na CBoT- 5,5 proc. i jest najdroższa od 7 lat. Problemy z optymalnym przebiegiem pogody w niektórych rejonach upraw zbóż (m.in. zimno w USA i sucho w Brazylii) rozpalają wyobraźnię wśród giełdowych inwestorów (w tym funduszy spekulacyjnych), którzy w bieżącym tygodniu przystąpili do zdecydowanych zakupów. Trzy z czterech prezentowanych poniżej kontraktów zbożowych po solidnych wzrostach notowań osiągnęły najwyższe ceny od 7-8 lat. [Czytaj dalej ...](#)

ZAŁĄCZNIK

Ceny nawozów w marcu - widoczne są podwyżki

Farmer.pl | Autor: Agnieszka Kozłowska | 19.04.2021 | fot. Shutterstock

Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, na podstawie informacji otrzymanych z Wojewódzkich ODR opublikowało pierwsze tegoroczne zestawienie cen nawozów oferowanych w krajowych punktach obrotu. Widać wyraźnie, że nawozy podrożały. Do prowadzenia analizy rynku środków produkcji, w tym rynku nawozów oraz do upowszechniania informacji rynkowych w tym zakresie, ośrodki doradztwa rolniczego są zobligowane ustawą w tej sprawie. Jak informuje Beata Filipiak z CDR w Brwinowie, dane do tej analizy zbierane są w głównych punktach sprzedaży w województwie, wśród największych – najistotniejszych, najbardziej liczących się dystrybutorów. -

Podajemy tych dystrybutorów, u których rzeczywiście zaopatrują się rolnicy z terenu działania danego ośrodka doradztwa rolniczego. Interesuje nas, ile płaci za nawozy większość rolników z regionu – wyjaśnia Beata Filipiak. Od grudnia 2020 do analizy są przyjmowane następujące miesiące: marzec, kwiecień, maj, czerwiec, wrzesień i grudzień. Właśnie opublikowane dane za marzec. Jeśli chodzi o ceny: u dystrybutorów zbierane są najniższe i najwyższe ceny każdego z analizowanych nawozów w zł za decytonę. Wśród cen najniższych poszczególnych nawozów najmniejsze wartości osiągnęły:

nawozy azotowe:

- saletra amonowa 32% w województwie wielkopolskim 90,00 zł/dt, (w grudniu 2020 cena min. wynosiła 91,00)
- saletra amonowa 34% w województwie lubuskim 97,00 zł/dt, (w grudniu 2020 cena min. wynosiła 83,00) ▲
- saletrzak w województwie lubuskim 82,00 zł/dt, (w grudniu 2020 cena min. wynosiła 79,00) ▲
- mocznik bez dodatków w województwie mazowieckim 125,00 zł/dt, (w grudniu 2020 cena min. wynosiła 102,00) ▲
- mocznik otoczkowany 46% w województwie zachodniopomorskim 137,00 zł/dt, (w grudniu 2020 cena min. wynosiła 117,00) ▲
- mocznik z inhibitorem ureazy 46% w województwie zachodniopomorskim 142,00 zł/dt, (w grudniu 2020 cena min. wynosiła 90,00) ▲
- inhibitor do mieszania z mocznikiem cena w przeliczeniu na 1 tonę mocznika 46% w województwie lubelskim 85,00 zł/dt, (w grudniu 2020 cena min. wynosiła 81,00) ▲
- RSM - wodny roztwór saletrano-mocznikowy 32% w województwie wielkopolskim 76,00 zł/dt, (w grudniu 2020 cena min. wynosiła 77,00)

nawozy fosforowe:

- superfosfat pojedynczy granulowany 19% w województwie kujawsko pomorskim 74,00 zł/dt, (w grudniu 2020 cena min. wynosiła 65,00) ▲
- superfosfat wzbogacony 40% w województwie mazowieckim i wielkopolskim 135,00 zł/dt, (w grudniu 2020 cena min. wynosiła 125,00) ▲
- fosforan amonu/Polidap 18/46%, w województwie wielkopolskim 120,00 zł/dt, (w grudniu 2020 cena min. wynosiła 120,00)

nawozy potasowe:

- sól potasowa 60% w województwie wielkopolskim 90,00 zł/dt, (w grudniu 2020 cena min. wynosiła 110,00)
 - siarczan potasu 50% w województwie wielkopolskim 89,00 zł/dt, (w grudniu 2020 cena min. wynosiła 128,00)
- nawozy wieloskładnikowe:
- polifoska 8:24:24 w województwie mazowieckim 145,00 zł/dt, (w grudniu 2020 cena min. wynosiła 136,00) ▲
 - polifoska 6:20:30 w województwie mazowieckim 130,00 zł/dt, (w grudniu 2020 cena min. wynosiła 130,00)
 - Lubofoska, Tarnogran lub NPK jesienne z 4-6%N w województwie wielkopolskim 94,00 zł/dt, (w grudniu 2020 cena min. wynosiła 82,00) ▲
 - amofoska 4:16:18 w województwie wielkopolskim 95,00 zł/dt, (w grudniu 2020 cena min. wynosiła 86,00) ▲

Wśród cen najwyższych poszczególnych nawozów największe wartości osiągnęły:

nawozy azotowe:

- saletra amonowa 32% w województwie małopolskim 160,00 zł/dt, (w grudniu 2020 cena max. wynosiła 150,00) ▲
- saletra amonowa 34% w województwie lubuskim 198,00 zł/dt, (w grudniu 2020 cena max. wynosiła 150,00) ▲
- saletrzak w województwie podlaskim 150,00 zł/dt, (w grudniu 2020 cena max. wynosiła 140,00) ▲
- mocznik bez dodatków w województwie podkarpackim 236,00 zł/dt, (w grudniu 2020 cena max. wynosiła 180,00) ▲
- mocznik otoczkowany 46% w województwie śląskim 232,00 zł/dt, (w grudniu 2020 cena max. wynosiła 220,00) ▲
- mocznik z inhibitorem ureazy 46% w województwie śląskim 520,00 zł/dt, (w grudniu 2020 cena max. wynosiła 460,00) ▲
- inhibitor do mieszania z mocznikiem cena w przeliczeniu na 1 tonę mocznika 46%

w województwie zachodniopomorskim 91,00 zł/dt, (w grudniu 2020 cena max. wynosiła 181,00). Tylko dwa województwa podały ceny tego preparatu.

- RSM - wodny roztwór saletrzano-mocznikowy 32% w województwie podkarpackim 160,00 zł/dt (w grudniu 2020 cena max. wynosiła 115,00) ▲

nawozy fosforowe:

- superfosfat pojedynczy granulowany 19% w województwie wielkopolskim 178,00 zł/dt, (w grudniu 2020 cena max. wynosiła 164,00) ▲
- superfosfat wzbogacony 40% w województwie małopolskim 200,00 zł/dt, (w grudniu 2020 cena max. wynosiła 204,00) ▲
- fosforan amonu/Polidap 18/46%, w województwie kujawsko pomorskim 290,00 zł/dt, (w grudniu 2020 cena max. wynosiła 240,00) ▲

nawozy potasowe:

- sól potasowa 60% w województwie małopolskim 220,00 zł/dt, (w grudniu 2020 cena max. wynosiła 203,00) ▲
- siarczan potasu 50% w województwie podkarpackim 328,00 zł/dt, (w grudniu 2020 cena max. wynosiła 360,00) ▲...

[Zamknij >](#)

[Link do pełnego artykułu](#)

Nowy dyrektor COBORU o planach. Zapowiedź badań w systemie ekologicznym

Farmer.pl | Autor: Małgorzata Tyszką | 19.04.2021 | fot. A. Kulikowski

Prof. Henryk Bujak z początkiem kwietnia tego roku został powołany na nowego dyrektora Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych. Zastąpił na tym stanowisku prof. Edwarda Gacka, który piastował tę funkcję przez blisko 25 lat. Jakże plany ma nowy dyrektor? Wywiad video poniżej.

Wcześniej, przez okres ok. trzech lat, prof. Henryk Bujak był dyrektorem Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – PIB. Dlatego na początku naszej rozmowy zapytaliśmy o podsumowanie pracy w tej ważnej jednostce, odpowiedzialnej za tworzenie postępu biologicznego.

Jak mówił sam profesor, może nie udało się zrealizować wszystkich wcześniej zamierzonych zagadnień, powodem takiego stanu rzeczy, mogły być ograniczenia finansowe, ale wymienił też kilka z których jest dumny np. stworzenie paszków do testowania na zakażenie bakterią pierścieniową czy też opracowanie markerów molekularnych do wspomnienia selekcji genotypów ziemniaka odpornych na wirusy.

W kontekście nowej funkcji, dyrektora COBORU przypomniał, że zadaniami statutowymi jednostki są przede wszystkim badania odmianowe roślin uprawnych, zarówno rejestrowe, jak i porejestrowe. COBORU będzie też administrowała Krajowym Systemem Ochrony Prawnej Odmian, a także kontynuowała inicjatywę białkową, gdyż badania muszą być skończone, tak aby perspektywa uniezależnienia się od importu białka, głównie sojowego, mogła być wprowadzana w życie.

Zapytaliśmy dyrektora jak Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych będzie wspomagał założenia Europejskiego Zielonego Ładu, bo to właśnie hodowla roślin może być swoistym panaceum na ograniczenia związane z nowymi przepisami?

Jak zaznaczył, nadal będą kontynuowane badania tolerancji odmian na agrofagi i czynniki abiotyczne, które są pomocne w wyborze konkretnej kreacji odmianowej. – Trzeba będzie się jednak zastanowić na które agrofagi należy zwrócić baczniejszą uwagę (..) i chciałbym żeby te wyniki były bardziej uwypuklone i lepiej dostępne dla rolnika – podkreślał w rozmowie z nami prof. Bujak. Naukowiec zaznaczył też, że COBORU planuje badania odmianowe w kontekście produkcji ekologicznej (założenia strategii „od pola do stołu” i rozwój rolnictwa ekologicznego). Takie doświadczenia są już prowadzone w tym roku, ale na szerszą skalę zapowiadane są na rok przyszły...

[Zamknij >](#)

[Link do pełnego artykułu](#)

Grupa Azoty Police: prawie 124 mln zł zysku netto za 2020 r.

Farmer.pl | Autor: PAP | 15.04.2021 | fot. Grupa Azoty

Prawie 124 mln zł zysku netto osiągnęła w 2020 r. Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Chemiczne Police – poinformowały w czwartek służby prasowe spółki. To o ponad 80 mln zł więcej w porównaniu z 2019 r. - Biorąc pod uwagę trudne otoczenie rynkowe, w tym przede wszystkim trwającą pandemię i związane z nią obostrzenia w sferze gospodarczej, wyniki kształtują się na dobrym poziomie - podkreśla cytowany w komunikacie prezes zarządu Grupy Azoty Police Wojciech Wardacki. - Nie mogliśmy skorzystać z rządowego wsparcia finansowego w ramach tarczy antykryzysowej, ponieważ nie spełnialiśmy wymogów. To kolejne potwierdzenie, że spółka jest w dobrej kondycji finansowej - dodał.

Przychody ze sprzedaży w segmencie nawozy stanowią ponad 80 proc. wszystkich przychodów ze sprzedaży Grupy Kapitałowej i wyniosły prawie 2 mld zł. To wynik porównywalny z 2019 r. i dobra wiadomość z uwagi na trwający od ponad roku kryzys gospodarczy związany z pandemią - podała spółka.

Kolejny rok z rzędu segment pigmenty, który obejmuje głównie produkcję i sprzedaż bieli tytanowej, osiągnął wysoki wynik i poziom marż - podkreśla spółka. Przychody tego segmentu, stanowiące 15 proc. ogółu, wyniosły blisko 360 mln zł i były nieco wyższe od uzyskanych w 2019 r.

- W relacji do roku 2019, rok 2020 z jednej strony przyniósł niższe średnie roczne ceny sprzedaży, z drugiej natomiast spadki cen wielu surowców wykorzystywanych do produkcji, w tym głównie gazu ziemnego - powiedział Wardacki. Jak dodał, "tym samym pozytywny wpływ niższych cen zakupu surowców w dużym stopniu zbilansował konsekwencje znaczącego obniżenia średnich cen sprzedaży".

Spółka poinformowała także, że realizowana jest największa krajowa inwestycja w branży chemicznej, czyli kompleks Polimery Police. W styczniu 2020 r. oddany został plac budowy generalnemu wykonawcy, firmie Hyundai Engineering. Z informacji Polic wynika, że wykonawca przekroczył 50 proc. "postępu rzeczowego", obejmującego wszystkie elementy kontraktu - m.in. projektowanie, zamówienia i dostawy oraz prace konstrukcyjne. Zakończony został także proces pozyskania pełnego finansowania wartego ok. 7 mld zł inwestycji.

- W maju ubiegłego roku udało się sfinalizować trwające wiele miesięcy prace związane z zapewnieniem finansowania projektu - powiedział Wardacki. - Z kolei w lutym br. poinformowaliśmy o potwierdzeniu spełnienia przez Grupę Azoty Polyolefins S.A. warunków zawieszających wynikających z zapisów umowy kredytów - dodał.

Spółka realizuje także pozostałe inwestycje: modernizację stacji wstępnego uzdatniania wody i rozbudowę istniejącej stacji demineralizacji wody, co ma pozwolić na niemal podwojenie zdolności produkcji wody zdemineralizowanej, a także modernizację stacji głównego punktu zasilania, aby zwiększyć pozyskiwanie energii elektrycznej z sieci.

W dobie pandemii spółka włączyła się w walkę z koronawirusem - poinformowały jej służby prasowe. Pomoc trafiła do jednostek zajmujących się zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19. Od początku pandemii na walkę z koronawirusem Grupa Azoty Police przeznaczyła ponad milion złotych.

[Zamknij >](#)

DRV: Druga prognoza zbiorów zbóż i rzepaku

Farmer.pl | Autor: JK | 19.04.2021 | Fot.pixabay.com

Chłodna i zmienna pogoda ostatnich kilku tygodni spowolniła wzrost zbóż i rzepaku powiedział, ekspert ds. rynku zbóż Niemieckiego Stowarzyszenia Raiffeisen (DRV).

Ogólnie kwiecień był jak dotąd zbyt zimny. Według DRV średnie temperatury są o około 4 stopnie Celsjusza niższe od średniej długoterminowej. W związku z tym rozwój roślin jest od dwóch do trzech tygodni opóźniony w porównaniu z poprzednim rokiem, a od tygodnia do dziesięciu dni w porównaniu ze średnią długoterminową. Jednak w przypadku wegetacji zboża i rzepaku pogoda jest na ogół dobra. Rośliny rosną powoli, ale przy dobrej wilgotnością gleby poprawia się potencjał plonowania.

W związku z tym DRV nieznacznie skorygowało swoje prognozy dotyczące zbiorów i obecnie zakłada zbiory zboża na poziomie około 44 milionów ton oraz zbiory rzepaku na poziomie około 3,6 miliona ton. Jest to nieznacznie więcej niż wyniki z poprzedniego roku. Nadchodzące tygodnie i miesiące pokażą, czy te ilości rzeczywiście można później liczyć. Silne późne przymrozki lub wyraźne okresy suche i gorące, jak w latach poprzednich, nadal mogą znacznie obniżyć oczekiwania dotyczące plonów...

[Zamknij >](#)

[Link do pełnego artykułu](#)

Izba Zbożowo-Paszowa: Nie ma chętnych na sprzedaż zbóż

Farmer.pl | Autor: PAP | 20.04.2021 | fot. shutterstock

Prace polowe trwają, rolnicy wstrzymują się ze sprzedażą zboża, tym bardziej, że w dalszym ciągu występują spore rozbieżności między cenami żądanymi przez rolników, a cenami oferowanymi przez kupujących - informuje Izba Zbożowo-Paszowa.

Mała jest podaż praktycznie wszystkich zbóż, w szczególności pszenżyta i kukurydzy. Pszenicę można kupić tylko lokalnie. Część przetwórców prawdopodobnie ma pokryte zapotrzebowanie na surowiec na najbliższe tygodnie i realizuje wcześniej zawarte kontrakty na dostawy ziarna.

Zdaniem ekspertów Izby, większych obrotów ziarnem mogą dopiero spodziewać się po weekendzie majowym, po zakończeniu wiosennych prac polowych związanych z siewami upraw jarych.

Ceny zbóż na rynku wewnętrznym kształtują się obecnie powyżej parytetu eksportowego. Rekordowo wysokie są ceny kukurydzy - 900-950 zł/t, są one niekiedy wyższe od cen pszenicy (900-940 zł/t), jednakże bardzo trudno kupić większe partie ziarna w dolnych przedziałach cenowych.

W związku z bardzo wysokimi cenami kukurydzy, wytwórnice pasz zapewne będą preferować zakupy pszenicy, co powinno stanowić wsparcie jej cen w dalszej części sezonu.

W połowie ubiegłego tygodnia żyto konsumpcyjne kosztowało 670-750 zł/t; żyto paszowe - 660-740 zł/t; jęczmień paszowy - 790-860 zł/t; pszenżyto - 800-870 zł/t; owies paszowy 580-660 zł/t; rzepak - 2100-2500 zł/t.

W marcu br. eksport zbóż ogółem drogą morską z kraju wyniósł około 575 tys. ton wobec 655 tys. ton wywiezionych w lutym br. oraz 705 tys. ton wyeksportowanych w marcu 2020 roku. W tym, w marcu br. eksport pszenicy wyniósł ok. 321 tys. ton, żyta 21 tys. ton, jęczmienia 55 tys. ton, pszenżyta 89 tys. ton, owsa 6 tys. ton, a kukurydzy 83 tys. ton. W marcu nie eksportowano drogą morską rzepaku.

Eksperti spodziewają się, że w kwietniu br. eksport pszenicy drogą morską może zbliżyć się do 400 tys. ton. W kolejnych tygodniach sezonu eksport innych zbóż będzie znacznie mniejszy niż dotychczas. Natomiast spore spowolnienie eksportu pszenicy z kraju może wystąpić w maju i czerwcu br.

Polska pszenica nie będzie eksportowana w ramach przetargów rozstrzygniętych przez Algierię i Arabię Saudyjską. Ceny zakupu pszenicy były zbyt niskie, aby można było zrealizować jej załadunki z Polski.

Obecnie eksporterzy za pszenicę konsumpcyjną o zawartości 12,5 proc. białka dostawą do portów płacą 910-930 zł za tonę; za żyto - 740 zł/t.

Firmy handlowe oferują za pszenicę z tegorocznych zbiorów z dostawą w sierpniu-wrześniu 830-835 zł/t, a za kukurydzę - 800-810 zł/t.

Eksport zbóż "na kołach" na rynek niemiecki dotyczy przede wszystkim realizacji wcześniejszych kontraktów na dostawy głównie kukurydzy, pszenicy i żyta. Nie ma nowych transakcji z powodu zbyt niskich ofert ze strony niemieckich kontrahentów.

- Notowane umocnienie kursu złotego względem euro nieco poprawiło opłacalność importu ziarna z Czech i Słowacji, ale trudno mówić o wyraźnym wzroście importu zbóż z tych kierunków - informuje Izba.

[Zamknij >](#)

Kaucja za olej silnikowy - dodatkowy koszt dla gospodarstwa rolnego?

Farmer.pl | Autor: Agnieszka Kozłowska | 20.04.2021 | Fot. Shutterstock

Dolnośląscy rolnicy protestują przeciwko planom wprowadzenia dodatkowej opłaty pobieranej przy zakupie olejów w postaci zwrotnej kaucji.

Zarząd Dolnośląskiej Izby Rolniczej zwrócił się właśnie do Zarządu KRIR o podjęcie działań w kwestii planowanego wprowadzenia przez rząd dodatkowej opłaty pobieranej przy zakupie olejów w postaci zwrotnej kaucji.

Kaucja w wysokości od 4,50 do 10 złotych doliczana byłaby do każdego litra przy zakupie nowego oleju, a zwracana byłaby w punkcie sprzedaży, punkcie wymiany smarów lub w warsztacie – ale tylko w sytuacji, jeśli użytkownik w ściśle określonym

czasie od daty zakupu odda taką samą ilość zużytego oleju. Jeżeli ten czas minie kaucja przepada. - Spowoduje to de facto wzrost cen olejów w granicach od 10 do 30% - komentuje Ryszard Borys, wiceprezes Dolnośląskiej Izby Rolniczej.

Co więcej, opłata ta nie dotyczyłaby warsztatów i serwisów, a jedynie odbiorców indywidualnych (w tym również rolników), którzy będą samodzielnie wymieniać olej, a jest to, jak podkreśla samorząd rolniczy, normą w naszych gospodarstwach rolnych.

Jak wiadomo, olej w pracującym silniku się zużywa i że jego ilość musi być dość często uzupełniana. Ponadto, jak zaznacza dolnośląski samorząd rolniczy, nie można przewidzieć awarii np. w postaci pęknięć przewodów, co przy pompach o dużej wydajności może spowodować spory wyciek.

– W ciągniku rolniczym samego oleju silnikowego może być kilkanaście litrów, a przecież jest w nim jeszcze przekładnia skrzyni biegów i cały układ hydrauliczny, gdzie ilość używanych olejów mierzy się w dziesiątkach litrów. Niejednokrotnie bywa tak, że przeglądy w ciągnikach rolniczych wiążą się z potrzebą wymiany olejów dwa i więcej razy rocznie...

[Zamknij >](#)

[Link do pełnego artykułu](#)

UE: Ogromne zróżnicowanie regionalne dzierżaw

Farmer.pl | Autor: JK | 20.04.2021 | Fot Shutterstock

Na szczycie europejskiego rankingu cen dzierżawy znajdują się Holandia, Włochy i Dania - z cenami trzykrotnie wyższymi niż w Niemczech, a we Francji, Hiszpanii, Polsce i Europie Wschodniej czystsze są znacznie niższe. Bardzo zróżnicowany jest również procent dzierżawionej ziemi. Ceny dzierżawy nie rosną gwałtownie we wszystkich krajach. W niektórych państwach członkowskich występuje również tendencja spadkowa - nawet w niektórych krajach o wysokich stawkach dzierżawy. Ceny dzierżawy rejestrowane przez KE są ważnym czynnikiem kosztowym w produkcji rolnej i ważnym wskaźnikiem atrakcyjności regionalnych rynków ziemi.

Według danych KE i niemieckiego ministerstwa rolnictwa, wśród krajów o najwyższych opłatach za dzierżawę ziemi w 2019 r. były: Niderlandy - 819 euro/ha, Dania - 544 euro/ha i Niemcy - 363 euro/ha.

Istnieją również duże różnice w proporcji dzierżawionych gruntów w całkowitej powierzchni uprawnej. Wszystkie one mają przyczyny ekonomiczne, ale także polityczne, prawne i historyczne...

[Zamknij >](#)

[Link do pełnego artykułu](#)

Program nawadniania to kompletny niewypał. Skomplikowane procedury

Cenyrolnicze.pl | Autor: Redakcja | 20.04.2021 |

„Modernizacja gospodarstw w obszarze nawadniania w gospodarstwach rolnych” nie cieszy się zbyt dużym zainteresowaniem. - Rolnicy po prostu nie składali wniosków o to działanie, a jeśli ewentualnie składali wnioski, to później składali rezygnację. Wycofywali wnioski, ponieważ procedura uzyskania wsparcia na instalację nawadniającą albo instalację, która ma zatrzymać wodę w gospodarstwie, lub instalację mającą spowodować powstanie źródła wody w gospodarstwie jest obarczona bardzo restrykcyjnymi przepisami – wyjaśnia poseł Piotr Maliszewski. Podczas jednego z marcowych posiedzeń sejmowej komisji rolnictwa, wiceminister Ryszard Bartosik przedstawił informację ministra rolnictwa i rozwoju wsi o działaniach podejmowanych

w celu przeciwdziałania skutkom zmian klimatycznych w rolnictwie. - W przedstawionym materiale zabrakło mi precyzyjnych informacji dotyczących działania „Modernizacja gospodarstw w obszarze nawadniania w gospodarstwach rolnych”. Ten podpunkt działania nie został wyszczególniony – zauważył poseł Maliszewski. - Wiem i wszyscy wiemy o tym, że do tej pory to działanie nie cieszyło się zbyt dużym powodzeniem wśród rolników ze względu na skomplikowane procedury. Rolnicy po prostu nie składali wniosków o to działanie, a jeśli ewentualnie składali wnioski, to później składali rezygnację. Wycofywali wnioski, ponieważ procedura uzyskania wsparcia na instalację nawadniającą albo instalację, która ma zatrzymać wodę w gospodarstwie, lub instalację mającą spowodować powstanie źródła wody w gospodarstwie jest obarczona bardzo restrykcyjnymi przepisami. Bardzo mała ilość środków w tym zakresie jest wykorzystywana. A więc mam pytanie do pana ministra: czy resort przewiduje zmianę zasad działania? Przypomnę, że chodzi o działanie „Modernizacja gospodarstw rolnych w obszarze nawadniania w gospodarstwach rolnych”. Czy jest przewidywana taka zmiana zasad, aby większa grupa rolników mogła skorzystać z działania i aby efekt przeciwdziałania klęskom, w tym przypadku suszy, był realny? – pytał członek Koalicji Polskiej.

- W ramach „Modernizacji gospodarstw rolnych” zrealizowano 16 tys. operacji itd. Nie ma dokładnego opisu, ile pieniędzy wypłacono, ile umów zrealizowano. A ja panu powiem, ponieważ odpowiedź na moje pytanie daje mi NIK. Pan zataja tę informację. Na str. 67 informacji NIK mamy napisane, że nabór wniosków na operację „Modernizacja gospodarstw rolnych obszar E – nawadnianie” przeprowadzono, i proszę teraz słuchać: w 2019 r. jeden nabór i w 2020 r. drugi nabór. W ramach tychże naborów zostały złożone 1492 wnioski o przyznanie pomocy na łączną kwotę 118 mln zł. Rozpatrzono 1096 wniosków, ale podpisano już tylko 67 umów na 1492 wnioski, proszę państwa, na kwotę tylko 4 mln zł. Mam pytanie: co się dzieje? – pytała posłanka Dorota Niedziela. - Mówimy o tym wszyscy, mówimy o tym od dawna. Mieliśmy dwie potężne, chyba najpotężniejsze, susze w 2018 r. i w 2019 r. Nie było w historii tak wielkich obszarów objętych suszą i tak wielkich strat w gospodarstwach; strat oszacowanych przez wojewodów. Straty sięgają ponad 10 mld zł – tyle jest w sumie wszystkich strat, a my nie mamy programu. Jak widać wnioski, a dałam tylko jeden przykład, nie są realizowane. Pieniądzy, wydawałoby się, jest dużo. Informacja NIK mówi o tym, że o ile w miarę przygotowano to legislacyjnie, bo jest opis legislacyjnego przygotowania do wzmocnienia nawadniania, o tyle działania nie poszły dalej. Jest jakby paraliż tego, co się dzieje, prawdopodobnie jest rozproszenie odpowiedzialności – zdiagnozowała posłanka Koalicji Obywatelskiej.

- Jeśli chodzi o raport NIK, na który państwo się powołujecie – jak dobrze się orientuję, to jest raport, który został opublikowany w połowie ub.r. Wiele z zaleceń jest realizowanych, ale nie wszystkie zagadnienia w nim ujęte są aktualne. (...) Znów wrócę do specustawy, która jest opracowywana również z Ministerstwem Infrastruktury. W ustawie będzie wiele rozwiązań sprzyjających działaniom, które mają na celu zatrzymywanie wody w glebie. Wniosków jest złożonych więcej, bo około 2 tys. Są one realizowane. (...) Chcę powiedzieć, że w zakresie nawadniania były trzy nabory. W związku z tym wszyscy, którzy chcieli składać wnioski, mogli je składać w każdym z naborów. Wniosków było więcej. W pierwszym naborze rzeczywiście było ich mniej – przyznał Ryszard Bartosik.

[Zamknij >](#)

Rolnicy stosują najwięcej glifosatu? Prawda może być zupełnie inna

Cenyrolnicze.pl | Autor: Redakcja | 20.04.2021 | fot. Pixabay

Jak pokazują badania naukowe, glifosat ma bardzo negatywny wpływ na ekosystemy wodne, na organizmy wodne, rośliny wodne, ale również może destruktywnie wpływać na ludzkie zdrowie. Najwięcej oskarżeń o wprowadzanie tej substancji do środowiska pada w kierunku rolników. Wiele wskazuje na to, że niesłusznie, a najwięcej glifosatu może stosować jedna ze spółek państwowych.

- Wobec braku odpowiednich stref buforowych przy rowach melioracyjnych i innych ciekach powierzchniowych glifosat jest wypłukiwany przez deszcze do wód tych cieków, a następnie jest rozprowadzany do rzek i morza. Czy ministerstwo przewiduje działania i środki zapobiegawcze, aby chronić ekosystemy wodne przed szkodliwym oddziaływaniem tej substancji? Czy również są przewidziane działania, żeby powstrzymać stosowanie glifosatu do desykacji? – pytała podczas marcowego posiedzenia komisji rolnictwa - prezes zarządu Fundacji Strefa Zieleni Ewa Sufin-Jacquemart.

- Myślę, że pani minister mi nie odpowie, ale dobrze by było wiedzieć. Ostatnio przeczytałem, że najwięcej glifosatu używają koleje państwowe, PKP. Czy to jest prawda? Czy macie dane, ile glifosatu używa PKP do odchwaszczania torów? Było mówione, że całą odpowiedzialność zrzuca się na rolników, a może prawda jest inna? – pytał przewodniczący sejmowej komisji rolnictwa, Robert Telus. Nie doczekał się jednak odpowiedzi ze strony urzędników obecnych na posiedzeniu.

O powszechnym stosowaniu tej substancji na nasypach kolejowych donoszą źródła naukowe. - Jednym z najczęściej stosowanych herbicydów do niszczenia chwastów na nasypach kolejowych jest Roundup, którego substancją czynną jest glifosat. Dawka zalecana przez producenta preparatu Roundup do stosowania na torach kolejowych wynosi 3,5 l/km toru, dwa razy do roku, w okresie intensywnego wzrostu roślin – czytamy w streszczeniu opracowania naukowego „Toksyeczność herbicydu Roundup na torach kolejowych”.

[Zamknij >](#)

Pszenica z nowych zbiorów po 855 zł/t netto

Farmer.pl | Autor: Małgorzata Tyszka | 21.04.2021 | Fot. Couleur z Pixabay

W skupach nie ma obecnie dużego ruchu surowców rolnych z ubiegłorocznych zbiorów. Rolnicy już niewiele posiadają ziarna. Firmy za to kuszą rolników podpisywaniem umów pod zbiory roku 2021.

W wypadku rzepaku to jest standardowa procedura, że producenci w okresie wiosennym podpisują umowy kontraktacyjne, chociaż na część swoich płodów rolnych. Te w tym tygodniu znacznie podrożały. Tona nasion rzepaku z odporem na paździenik może kosztować blisko 2200 zł netto.

Jakich cen płodów rolnych można się spodziewać w 2021 r.?

- To będzie mega trudny rok dla handlu rzepakiem. Masa niewykonanych kontraktów terminowych (zwłaszcza w cenach poniżej 2000 PLN), straty firm idące w mln pln – pisze na portalu społecznościowym Mirosław Marciniak, niezależny analityk rynków rolnych z firmy InfoGrain.

 InfoGrain Mirosław Marciniak
@infograin_m

To będzie mega trudny rok dla handlu rzepakiem. Masa niewykonanych kontraktów terminowych (zwłaszcza w cenach poniżej 2000 PLN), straty firm idące w mln pln. Sądy będą miały co robić 😞

European Grains Futures Prices Wed

FULL LIST ENERGIES FINANCIALS **GRAINS** INDICES METALS SOFTS

Intraday Main View

Latest futures price quotes as of Wed, Apr 21st, 2021.

Symbol	Contract Name	Last	Change	Open	High	Low	Volume
+ XRK21	Rapeseed (May '21)	555.50	+8.00	554.75	558.00	553.00	211
+ XRQ21	Rapeseed (Aug '21)	503.50	+7.25	500.25	504.75	499.50	793
+ XRX21	Rapeseed (Nov '21)	494.50	+6.25	492.00	495.50	491.25	453
+ LWK21	Feed Wheat (May '21)	203.00	+1.65	203.00	203.00	202.00	54
+ LWN21	Feed Wheat (Jul '21)	199.30	+2.70	0.00	199.30	199.30	4
+ LWX21	Feed Wheat (Nov '21)	179.00	+1.00	178.50	179.00	178.50	46
+ MLK21	Milling Wheat (May '21)	230.00	+7.00	224.50	231.00	224.50	3,357
+ MLU21	Milling Wheat (Sep '21)	213.25	+3.00	211.00	214.25	211.00	5,741
+ MLZ21	Milling Wheat (Dec '21)	212.75	+2.75	210.50	213.00	210.50	3,911
+ XBM21	Corn (Jun '21)	227.75	+1.75	226.50	227.75	226.50	72
+ XBQ21	Corn (Aug '21)	222.25	+1.50	221.75	222.25	221.50	32
+ XBX21	Corn (Nov '21)	201.00	+1.00	201.00	201.75	201.00	152

11:33 AM · 21 kwi 2021

 7 1 Udostępnij tego Tweeta

Co ze zbożami? W tym wypadku również są podawane ceny ziarna na tegoroczne zbiory. Jedna z firm oferuje za pszenicę 830-855 zł/t netto, za jęczmień – 730, a za pszenżyto – 740.

Czy Wy podpisaliście takie umowy, jak tak to po ile?

Tymczasem ziarno w skupach utrzymuje swoją cenę sprzed tygodnia, ewentualnie nieznacznie podrożało. Cena pszenicy konsumpcyjnej oscyluje wokół 900 zł/t netto.

- Prace polowe trwają, rolnicy wstrzymują się ze sprzedażą zboża, tym bardziej, że w dalszym ciągu występują spore rozbieżności między cenami żądanymi przez rolników, a cenami oferowanymi przez kupujących - powiedziała Izba Zbożowo-Paszowa w rozmowie z PAP.

Co z sytuacją na rynku polskim na najbliższy czas? - W ostatnim czasie eksport żyta, pszenżyta i kukurydzy drogą morską wyraźnie osłabł w związku z uszczuploną podażą tych zbóż. W kolejnych tygodniach sezonu eksport tych zbóż będzie znacznie mniejszy niż dotychczas. Spore spowolnienie eksportu pszenicy z kraju może wystąpić w maju i czerwcu br. Polska pszenica nie będzie eksportowana w ramach ostatnich przetargów rozstrzygniętych przez Algierię i Arabię Saudyjską - powiedziała niedawno dla portalspozywczy.pl Monika Piątkowska, prezes IZP.

Ceny zbóż w 2021 r.

Poniżej przedstawiamy zestawienie cen zbóż z 21 kwietnia 2021 r. w poszczególnych punktach skupu w zł/t netto (na postawie wywiadu telefonicznego).

Polskie Zakłady Zbożowe w Krakowie S.A.

- pszenica konsumpcyjna – 910.

Przedsiębiorstwo Przetwórstwa Zbożowego KAPKA S.A.

- pszenica konsumpcyjna – 900,

- żyto konsumpcyjne – 700.

Osadkowski S.A.

- pszenica konsumpcyjna – 920,

- pszenica paszowa – 900.

Gol Pasz Janowiec sp . Z o.o.

- pszenica paszowa – 910,

- pszenżyto – 800,

- jęczmień paszowy – 800,

- owies - 640.

ZPZM Kruszwica

- pszenica konsumpcyjna – 900.

Młyn-Pol

- pszenica konsumpcyjna – 850,

- pszenica paszowa – 820.

Ziarn-Pol - Elewator Górki

- pszenica konsumpcyjna - 850-860,

- pszenica paszowa – 820,

- pszenżyto – 780,

- żyto paszowe – 640,

- żyto konsumpcyjne - 660-670,

- jęczmień konsumpcyjny – 750,
- rzepak – 2550,
- kukurydza sucha – 940,
- owies – 560,
- groch – 1010,
- bobik – 1030,
- łubin – 1150.

PKO Research
@PKO_Research

Ceny produktów rolnych rosną nie tylko na świecie. W Polsce ceny skupu w marcu wzrosły przeciętnie o 5,3% r/r, głównie w wyniku wyższych cen zbóż, mleka oraz bydła. Efekt niskiej bazy oraz malejąca podaż (drób) wpłyną na przyspieszenie wzrostów w kolejnych miesiącach. [#inflacja](#)

Zmiany cen skupu podstawowych produktów rolnych

* pszenica, żyto, żywiec wołowy, żywiec wieprzowy, drób, mleko krowie
Źródło: GUS, PKO_Research

marzec 2021

Produkt	r/r (%)	m/m (%)
pszenica	~28	~2
mleko	~10	~2
bydło	~10	~-2
drób	~-5	~-5
trzoda chlewna	~-15	~25
ziemniaki	~-25	~5

11:25 AM · 20 kwi 2021 i

♡ 9
💬
📤 Udostępnij tego Tweeta

Gołańcz Piast

- pszenica paszowa - 920-930,
- pszenżyto - 810-820,
- jęczmień paszowy - 770-780,

- rzepak - 2400-2410,
- kukurydza sucha - 890-900.

Interchemall Zespół Młynów Jelonki sp. Z o.o.

- pszenica konsumpcyjna – 900,
- żyto konsumpcyjne – 700.

Agrito

- pszenica konsumpcyjna – 890,
- pszenica paszowa – 880,
- pszenżyto – 780,
- żyto paszowe – 660,
- żyto konsumpcyjne – 680,
- jęczmień konsumpcja – 750,
- rzepak – 2300,
- kukurydza sucha – 890,
- owies – 550.

AgroAs

- pszenica konsumpcyjna – 925,
- pszenica paszowa – 900,
- pszenżyto – 780,
- jęczmień paszowy – 770,
- rzepak – 2420,
- kukurydza sucha – 900.

Elewarr Bielsk Podlaski

- pszenica konsumpcyjna - 820-840,
- pszenica paszowa – 800,
- żyto paszowe – 600,
- żyto konsumpcyjne – 620.

Street retail

- rzepak – 2510 stary zbiór, 2050 nowy zbiór.

AGROCHEM Puławy oddział Człuchów

- pszenica konsumpcyjna - 880 stary zbiór (maj), 830-855 nowy zbiór,
- pszenica paszowa - 890 stary zbiór;
- pszenżyto - 800 stary zbiór; 740 nowy zbiór,

- żyto konsumpcyjne - 720 stary zbiór; 640 nowy zbiór,
- jęczmień konsumpcyjny - 790 stary zbiór; 730 nowy zbiór,
- rzepak - 2400 stary zbiór; 2220 nowy zbiór,
- kukurydza sucha - 920 stary zbiór,
- owies - 650 stary zbiór,
- groch - 1100 stary zbiór...

[Zamknij >](#)

[Link do pełnego artykułu](#)

Pestycydów stosuje się mniej, ale są bardziej toksyczne

Cenrylnicze.pl | Autor: Redakcja | 21.04.2021 |

Naukowcy z Uniwersytetu Koblenz-Landau zamierzają udowodnić, że toksyczność pestycydów dla roślin i owadów w rolnictwie znacznie wzrosła. W artykule, który ukazał się w aktualnym numerze amerykańskiego czasopisma Science, autorzy pokazują, że wzrost ten dotyczy również upraw modyfikowanych genetycznie, gdzie teoretycznie powinno stosować się mniejsze dawki środków ochrony roślin.

- Oceniliśmy obszerne dane na temat stosowania pestycydów w USA, powiązaliśmy ilości zastosowanych pestycydów z ich toksycznością, a tym samym obliczyliśmy „toksyczność stosowaną” - mówi naukowiec zajmujący się ochroną środowiska, prof. dr

Ralf Schulz, główny autor badania z Landau. - To daje nam zupełnie nowy pogląd na możliwe zagrożenia dla środowiska i bioróżnorodności, które wynikają ze stosowania pestycydów – dodaje naukowiec.

Całkowita ilość insektycydów stosowanych w USA zmniejszyła się o 40% w latach 1992-2016. Skorzystały na tym ryby, ssaki i ptaki, ponieważ spadek ten wynika głównie z pewnych klas insektycydów, takich jak organofosforany i karbaminiany, które są problematyczne dla tych grup.

Jednak według Uniwersytetu w Koblenz-Landau sytuacja wygląda inaczej w przypadku bezkręgowców, takich jak skorupiaki lub owady, a zwłaszcza w przypadku zapylaczy, takich jak pszczoły. Pomimo mniejszej ilości środków owadobójczych, toksyczność stosowanych substancji dla tych grup wzrosła w latach 2005-2015 ponad dwukrotnie. W przypadku bezkręgowców w wodzie wzrost ten jest spowodowany przez pyretroidy, które są skuteczne w bardzo małych stężeniach, a dla zapylaczy - ze zwiększonego stosowania neonikotynoidów w USA. Pyretroidy i neonikotynoidy są obecnie szeroko stosowanymi, wysoce skutecznymi środkami owadobójczymi.

Znacząco wzrosła również toksyczność środków do zwalczania chwastów (herbicydów), podobnie jak stosowanych ilości. W szczególności rośliny są tutaj narażone na większe zagrożenia. Zdaniem naukowców zauważalny jest jednoczesny wzrost zagrożeń dla roślin i zapylaczy, które często są od siebie bezpośrednio zależne ekologicznie.

Uprawy modyfikowane genetycznie opracowano między innymi po to, aby móc znacznie ograniczyć stosowanie pestycydów chemicznych. Wyniki nowych badań pokazują, iż dla dwóch najważniejszych genetycznie modyfikowanych upraw w USA, kukurydzy i soi, toksyczność chemicznych pestycydów dla bezkręgowców w wodzie oraz dla zapylaczy i roślin na lądzie wzrosła tak samo jak w rolnictwie konwencjonalnym.

Jak podkreślają autorzy badania, wyniki można przenieść do wielu innych regionów świata o intensywnym rolnictwie. Jednak nie zawsze dane są ogólnie dostępne, które są niezbędne do mapowania różnic w stosowaniu pestycydów w rolnictwie w różnych krajach i regionach. - Nasze wyniki podważają stwierdzenie, że wpływ pestycydów na środowisko w przypadku upraw konwencjonalnych i genetycznie zmodyfikowanych zmniejsza się z upływem czasu i ukazuje potrzebę globalnego zmniejszenia toksyczności stosowanych pestycydów – stwierdza Ralf Schulz.

[Zamknij >](#)

Pozwolenie na budowę studni czy stawu nadal czasochłonne. Rząd zapowiada specustawę suszową

Cenyrolnicze.pl | Autor: Redakcja | 21.04.2021 |

Latem ubiegłego roku, kiedy polskie rolnictwo zmagало się z suszą, prowadzono w Sejmie debatę w ramach informacji bieżącej o przeciwdziałaniu skutkom tej klęski. Skutkiem tego wprowadzono przepisy, które ułatwiły budowę urządzeń wodnych. Praktyka pokazuje jednak, że aby dzisiaj uzyskać zgodę na wykopanie stawu czy wykonanie studni głębinowej nadal potrzebna jest kilkumiesięczna procedura administracyjna.

- Latem ubiegłego roku, kiedy była susza, prowadziliśmy w Sejmie debatę w ramach informacji bieżącej o przeciwdziałaniu skutkom suszy – przypomniał poseł Piotr

Maliszewski podczas niedawnego posiedzenia sejmowej komisji rolnictwa. - Wtedy pojawiał się szereg pomysłów, szereg propozycji dotyczących zmian Prawa wodnego i Prawa budowlanego w zakresie inwestycji w budowę urządzeń wodnych, w zakresie budowy stawów, studni głębinowych czy zbiorników zatrzymujących wodę z zimowych opadów, czyli zastawek, różnych typów zbiorników retencyjnych. Została wtedy udzielona informacja, że Prawo budowlane uległo zmianom, które mają spowodować łatwiejszy dostęp rolników do wykonania tego typu inwestycji. Praktyka pokazuje zupełnie coś innego, to znaczy niewiele się w tym zakresie zmieniło. Pozwolenie na budowę zostało tylko zastąpione zgłoszeniem budowy, natomiast wszystkie inne czynności, operaty wodnoprawne, decyzje o oddziaływaniu na środowisko, pozostały niezmiennie. Praktyka pokazuje, że aby dzisiaj de facto uzyskać zgodę na wykopanie stawu czy wykonanie studni głębinowej potrzebna jest kilkumiesięczna procedura administracyjna. Ta procedura w żaden sposób nie została skrócona. A więc, panie ministrze, czy w tym zakresie będą przewidywane zmiany Prawa wodnego i Prawa budowlanego? Pytam, ponieważ zmiany, które zostały wprowadzone, były na tyle kosmetyczne, że absolutnie nie spowodowały ułatwienia dla rolników w zakresie wykonania urządzeń wodnych – wyjaśniał parlamentarzysta.

- W tym działaniu współpracujemy z Wodami Polskimi, aby uprościć procedury. Współpraca trwa, ale przede wszystkim trwa stała współpraca pomiędzy Ministerstwem Infrastruktury, Wodami Polskimi oraz Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, dotycząca stworzenia specustawy suszowej, gdzie jest rozpatrywanych wiele z poruszanych kwestii. Głównie chodzi o uproszczenia związane z budową urządzeń wodnych, zbiorników suszowych, z uproszczeniami budowlanymi, pozwoleniami na studnie. Był nawet projekt abolicji, jeśli chodzi o studnie, które były utworzone bez odpowiedniej dokumentacji. Współpraca trwa. Dodatkowo w zeszłym roku na urządzenia wodne zostało złożonych 2 tys. wniosków. Są one realizowane. Wody Polskie tworzą program i w ramach specustawy suszowej te rozwiązania będą niebawem przedstawione oraz znajdą się w konsultacjach międzyresortowych – wyjaśnia wiceminister rolnictwa Ryszard Bartosik.

[Zamknij >](#)

Prezydent podpisał ustawę ws. wstrzymania sprzedaży państwowej ziemi

Farmer.pl | Autor: PAP | 22.04.2021 | fot. KPRP

Prezydent Andrzej Duda podpisał ustawę o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu. Ustawa przedłuża zakaz sprzedaży państwowej ziemi o 5 lat do 30 kwietnia 2026 r. - poinformowała w czwartek Kancelaria Prezydenta.

Ponadto znowelizowana ustawa z kwietnia 2016 r. wstrzymuje na 5 lat sprzedaż udziałów we współwłasności nieruchomości wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Nowe przepisy doprecyzowują, że złożony do ministra rolnictwa wniosek o wyrażenie zgody na sprzedaż nieruchomości, ich części lub udziałów we współwłasności nieruchomości wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa wskazuje, jakie względy społeczno-gospodarcze uzasadniają (w drodze wyjątku), sprzedaż tych nieruchomości.

Do wniosków złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Ustawa wejdzie w życie z dniem 30 kwietnia 2021 r.

[Zamknij >](#)

Spowolnienie eksportu pszenicy może wystąpić w maju i czerwcu

Farmer.pl | Autor: portalspozywczy.pl | 22.04.2021 | fot. M. Tyszka

- Wysoki poziom zainteresowania polskimi zbożami to wypadkowa kilku czynników. Począwszy od udanych plonów w kraju, jak i atrakcyjnego kursu złotego, aż po uwarunkowania międzynarodowe - mówi Monika Piątkowska, prezes Izby Zbożowo-Paszowej.

Portalspozywczy.pl: Co dla sektora zbożowo-paszowego okazało się największym wyzwaniem w 2020 roku?

Monika Piątkowska, prezes Izby Zbożowo-Paszowej: Tak jak w całej gospodarce, tak i w branży rolno-spożywczej, w tym w sektorze zbożowo-paszowym, największym wyzwaniem była pandemia wirusa SARS-CoV-2. Główne problemy zakłócające funkcjonowanie sektora to lockdown w regionach odpowiedzialnych za produkcję i logistykę, kwarantanna fabryk, zamknięcie elewatorów, kwarantanna terminali portowych, kwarantanna statków, a także brak pracowników.

Jednakże, mimo obostrzeń i reżimu sanitarnego, łańcuch dostaw został jednak zachowany. Początkowo wszystkim nam towarzyszyła niepewność, ale z biegiem czasu zarówno rolnicy, jak i producenci i przetwórcy zbóż oraz handlowcy dostawali się do nowych warunków, czego wyrazem jest utrzymujący się na dobrym poziomie eksport zbóż.

Jak kształtowała się działalność eksportowa?

Na przełomie marca i kwietnia 2020 roku ze względu na trudne warunki pogodowe i suszę pojawiały się argumenty dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa żywnościowego kraju. W efekcie susza jednak ustąpiła i w 2020 roku wyprodukowano więcej zbóż, niż wyniosła krajowa konsumpcja. Dzięki wyższej produkcji zwiększyły się możliwości eksportowe i nie było mowy o zagrożeniu bezpieczeństwa żywnościowego czy konieczności uruchomienia rezerw.

W 2020 r. odnotowaliśmy o wiele wyższe plony zbóż niż te w 2019 r. Dzięki sprzyjającej pogodzie w trakcie żniw, straty na jakości ziarna były minimalne. Dane Głównego Urzędu Statystycznego potwierdzają, że zbiory zbóż w 2020 roku wzrosły o ok. 16 proc. rdr, do 33,5 mln ton wobec 33,3 mln ton szacowanych wcześniej. To przełożyło się na bardzo dobre wyniki eksportowe. Z naszych danych wynika, że w marcu 2020 r. wyeksportowano 386 tys. ton więcej niż w tym samym miesiącu rok temu. W samym kwietniu 2020 r. eksport wyniósł ok. 400 tys. ton. W listopadzie 2020 r. eksport zbóż ogółem drogą morską z kraju wyniósł ponad 660 tys. ton. W grudniu z racji okresu świątecznego i końca roku, eksport zbóż drogą morską był mniejszy, ale ciągle znaczny (ponad 250 tys. ton).

Wysoki poziom zainteresowania polskimi zbożami to wypadkowa kilku czynników. Począwszy od udanych plonów w kraju, jak i atrakcyjnego kursu złotego, aż po uwarunkowania międzynarodowe (zbiory w innych krajach, a także obostrzenia i podatki w eksporcie rosyjskich zbóż).

Jakie perspektywy rysują się na kolejne miesiące 2021 roku dla Państwa sektora?

W marcu br. eksport pszenicy drogą morską był nieco większy od spodziewanego i przekroczył 320 tys. ton. Jeszcze większy eksport pszenicy drogą morską spodziewany jest w kwietniu br. (ponad 400 tys. ton). W portach trwają załadunki pszenicy na statki z przeznaczeniem do Algierii. Ponadto w porcie Gdynia trwa już załadunek 60 tys. ton pszenicy do Arabii Saudyjskiej.

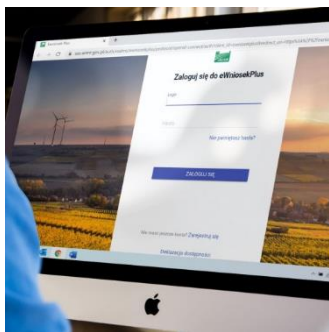
W ostatnim czasie eksport żyta, pszenżyta i kukurydzy drogą morską wyraźnie osłabł w związku z uszczuploną podażą tych zbóż. W kolejnych tygodniach sezonu eksport tych zbóż będzie znacznie mniejszy niż dotychczas.

Spore spowolnienie eksportu pszenicy z kraju może wystąpić w maju i czerwcu br. Polska pszenica nie będzie eksportowana w ramach ostatnich przetargów rozstrzygniętych przez Algierię i Arabię Saudyjską.

[Zamknij >](#)

Do 17 czerwca wydłużono terminy na złożenie wniosku o dopłaty bezpośrednie

Farmer.pl | Autor: Agnieszka Kozłowska | 23.04.2021 | fot. ARiMR

Do 17 czerwca wydłużamy termin na złożenie wniosku o dopłaty bezpośrednie oraz niektóre płatności w ramach PROW: Rolnictwo ekologiczne, działanie Dobrostan zwierząt, płatności ONW, Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne oraz o przyznanie premii w ramach działania zalesieniowego - poinformował resort rolnictwa.

- Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Grzegorz Puda podjął taką decyzję z uwagi na występujące nadal ograniczenia i trudności administracyjne spowodowane pandemią SARS-CoV-2 oraz z uwagi na niektóre zmiany wprowadzone w 2021 r. w odniesieniu do zasad wypełniania wniosków o przyznanie płatności - informuje resort rolnictwa.

Do 17 czerwca 2021 r. wydłużony został także termin składania zmian do wniosków.

Jak informuje ARiMR, do 20 kwietnia wnioski o dopłaty bezpośrednie złożyło ok. 300 tys. rolników. W ubiegłym roku o takie płatności ubiegało się ich ponad 1,3 mln.

Od tego roku rolnicy mogą składać wnioski o przyznanie dopłat bezpośrednich i obszarowych z PROW jedynie za pośrednictwem aplikacji eWniosekPlus...

[Zamknij >](#)

[Link do pełnego artykułu](#)

Ogromne wzrosty cen zbóż i nowe szczyty notowań

Farmer.pl | Autor: Tomasz Roszkowski | 23.04.2021 | Fot. Pixabay

Wczorajsze notowania zbóż na światowych giełdach zakończyły się ponownie znacznymi wzrostami cen. Najwięcej zyskała pszenica na CBoT- 5,5 proc. i jest najdroższa od 7 lat.

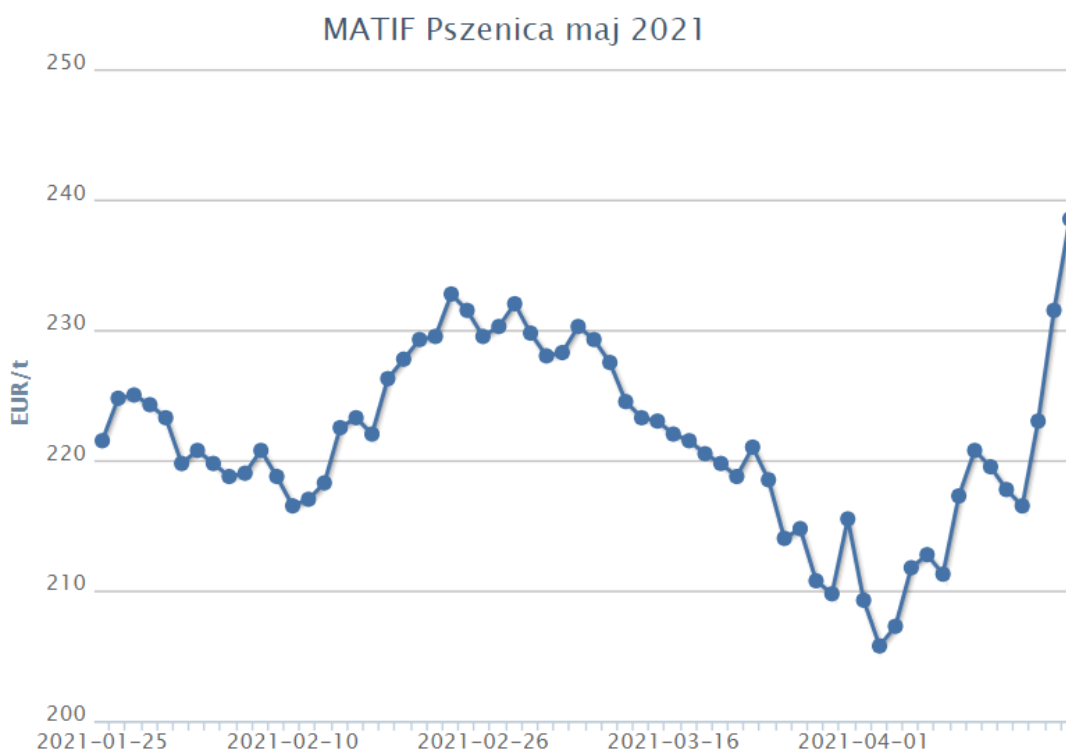
Problemy z optymalnym przebiegiem pogody w niektórych rejonach upraw zbóż (m.in. zimno w USA i sucho w Brazylii) rozpalają wyobraźnię wśród giełdowych inwestorów (w tym funduszy spekulacyjnych), którzy w bieżącym tygodniu przystąpili do zdecydowanych zakupów. Trzy z czterech prezentowanych poniżej kontraktów zbożowych po solidnych wzrostach notowań osiągnęły najwyższe ceny od 7-8 lat.

Pszenica na MATIF w kontrakcie z dostawą w maju podrożała o 3,0 proc. i kosztowała 238,50 euro/t (1087 zł/t) i jest o 17,3 proc. droższa niż przed rokiem o tej porze. Cena kukurydzy na paryskiej giełdzie w kontrakcie czerwcowym wzrosła o 2,1 proc. i wyniosła 233,75 euro/t (1065 zł/t), a przez ostatni rok podniosła się o 41,2 proc. Osiągnięta wczoraj cena jest najwyższa od 04 lutego 2013 r.

Pszenica na CBOT w kontrakcie majowym podrożała 5,5 proc. i kosztowała 260,97 USD/t. W ujęciu r/r notowania wzrosły o 30,8 proc. Wczorajsza cena pszenicy jest najwyższa od 09 maja 2014 r. Cena kukurydzy w kontrakcie z dostawą w maju na giełdzie w Chicago wzrosła o 4,0 proc. i wyniosła 256,09 USD/t, a przez ostatni rok podniosła się o 104,9 proc. Osiągnięta wczoraj cena jest najwyższa od 12 lipca 2013 r.

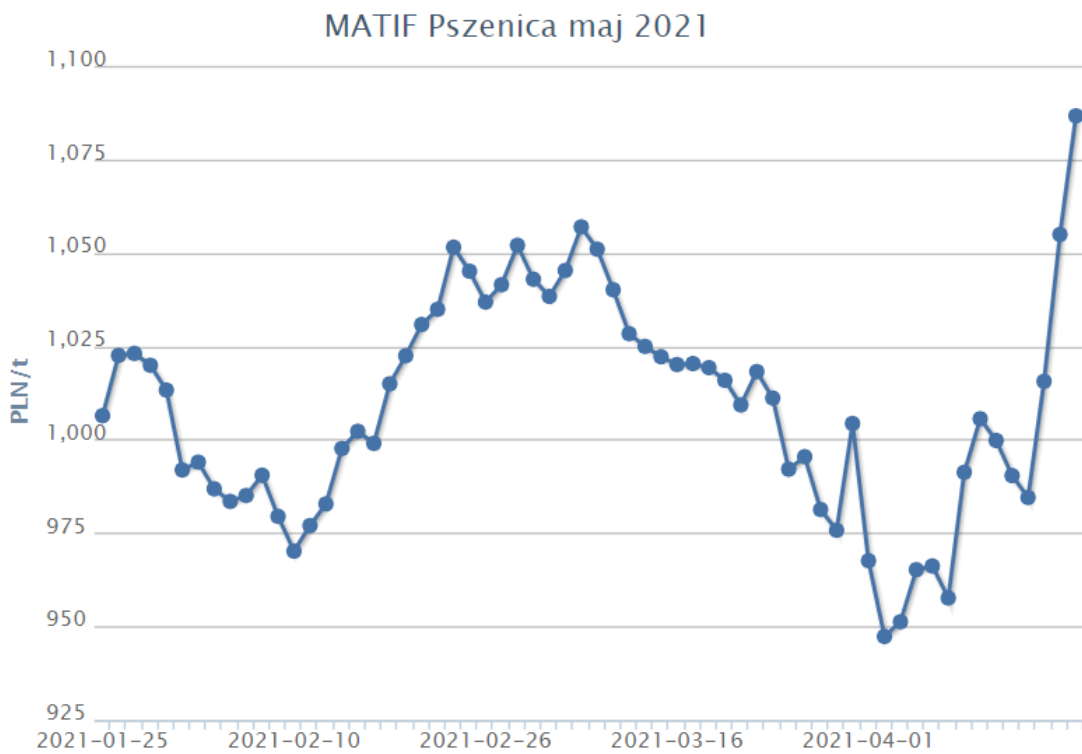
Pszenica MATIF, kontrakt majowy - cena wzrosła o 3,02 proc. (238,50 euro/t - 1087 zł/t).

Wykres 1.

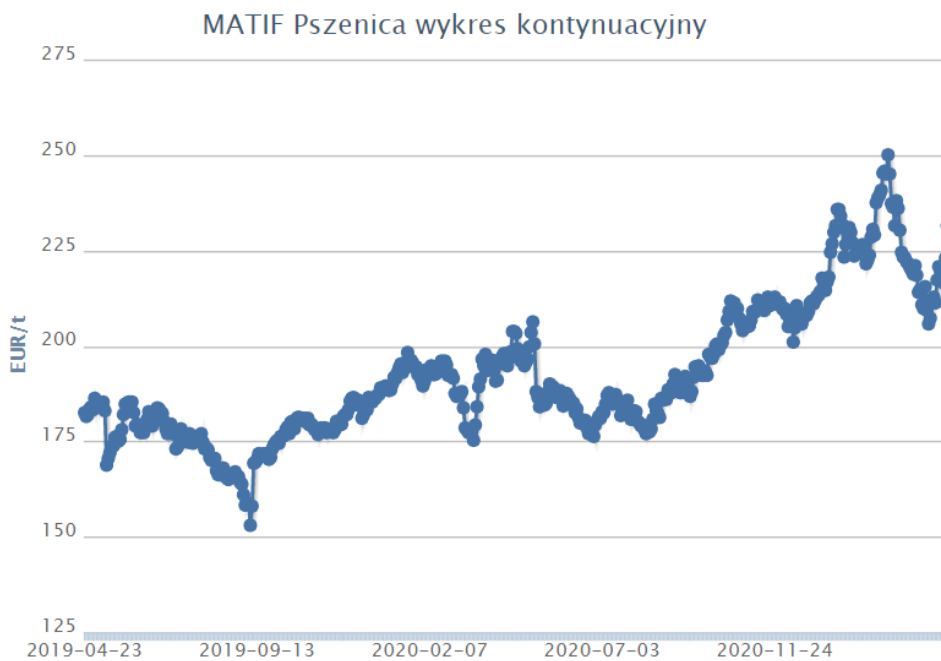
Notowania majowych kontraktów terminowych na pszenicę wyrażone w złotych przedstawia poniższy wykres:

Wykres 2

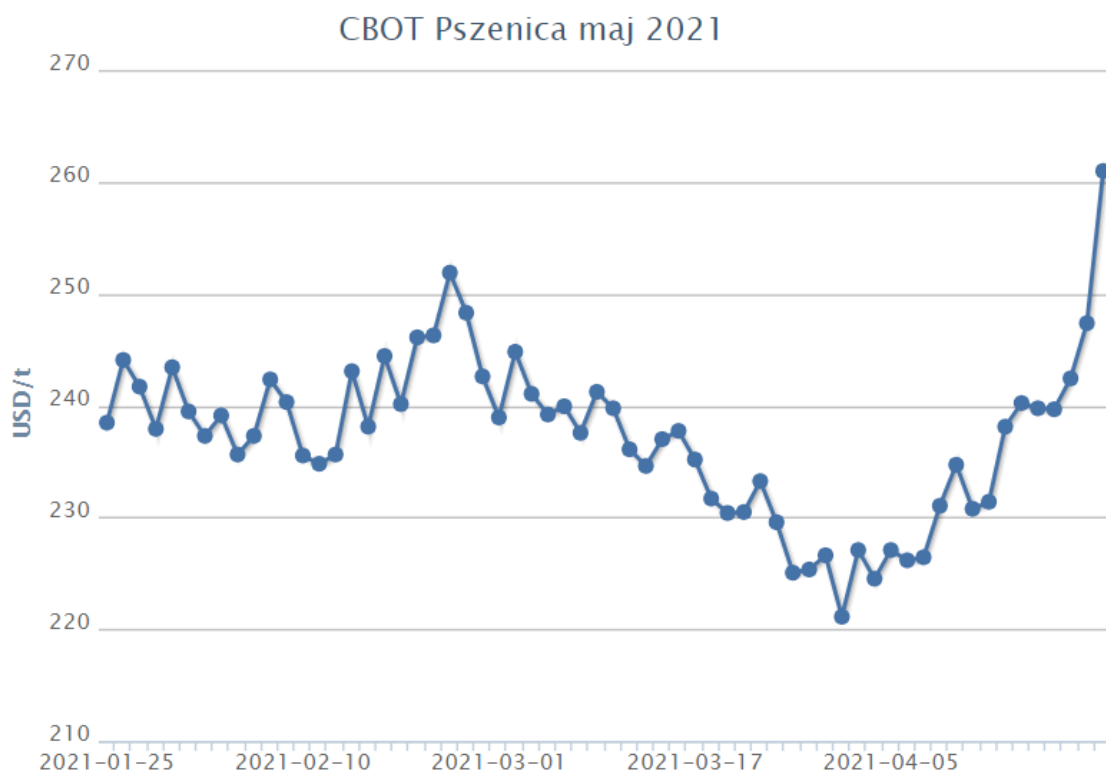
Na poniższym wykresie kontynuacyjnym kontraktów na pszenicę notowanych na paryskiej giełdzie dominuje długoterminowy trend wzrostowy, średnioterminowy jest wzrostowy, krótkoterminowy wzrostowy.

Wykres 3

Pszenica CBOT, kontrakt majowy - cena wzrosła o 5,50 proc. (260,97 USD/t - 989 zł/t).

Wykres 4

Na giełdzie w Chicago obecnie dominuje trend długoterminowy wzrostowy, średnioterminowy jest wzrostowy, krótkoterminowy wzrostowy...

[Zamknij >](#)

[Link do pełnego artykułu](#)

[Powrót do spisu treści >](#)